

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

TÁJÉKOZTATÓ

**BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE MUNKAERŐPIACI FOLYAMATAIRÓL
A NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI SZOLGÁLAT LEGFRISSEBB ADATAI ALAPJÁN
2020. SZEPTEMBER¹**

A NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA, ÖSSZETÉTELE ÉS ARÁNYA

2020. szeptember végén Borsod-Abaúj-Zemplén megye járási hivatalai összesen 41 440 fő álláskeresőt tartottak nyilván, 18,8%-kal (6,6 ezer fővel) többet, mint egy évvel korábban. Az emelkedés a koronavírus okozta járvány miatt hozott kényszerű gazdasági intézkedések hatásával áll összefüggésben, de mindvégig kisebb mértékű volt, mint országosan. A havi növekedés júniusban 44,6 ezer fővel tetőzött, **júliustól** viszont mind országosan, mind a megyében **csökken a regisztrált álláskeresők száma**. A szeptemberi havi csökkenés mértéke a megyében 1,3%-ot (0,6 ezer főt) tett ki. A megyében nyilvántartott álláskeresők számának országosból való részesedése ez évben csökkent, szeptember végén 12,8%-ot tett ki, jóval kevesebbet, mint egy éve (14,3%).

A hónap folyamán a járások többségében apadt a nyilvántartott álláskeresők száma, legnagyobb mértékben, 5-6%-kal a miskolci, a sátorlajújhelyi, a sárospataki és a tokaji járásban, az encsi és az ózdi járásban viszont hasonló mértékű emelkedés ment végbe. Ezek az eltérések azonban továbbra is csak kisebb módosulást okoztak az álláskeresők számának megyén belüli eloszlásában. A szeptember végi adatok szerint az álláskeresők közel fele a miskolci (9,6 ezer fő, 23,2%), az ózdi (4,9 ezer fő, 11,9%), valamint a kazincbarcikai (4,4 ezer fő, 10,6%) járásban élt.

A hónap végén nyilvántartott álláskeresők között 21,1 ezer férfi (51%) és 20,3 ezer nő (49%) szerepelt, az egy évvel korábbihoz képest a férfiak száma nagyobb mértékben emelkedett, mint a nőké (+20,9%, illetve +16,8%).

Az előző hónaphoz képest mért csökkenés az álláskeresők valamennyi csoportját érintette, de az átlagosnál jobban fogyott a közép- vagy felsőfokú szakképzettséggel rendelkezők és a középkorosztályokhoz tartozók száma. Ezzel együtt összetételük főbb jellemzői alig változtak. Az álláskeresők egyik meghatározó csoportját az általános iskola legfeljebb nyolc osztályát végzett személyek alkotják, számuk szeptember végén 19,4 ezer főt (arányuk 46,9%-ot) tett ki, közülük 3,3 ezren (8%) nyolc osztálynál kevesebbet végeztek. A járvány munkaerőpiaci hatásaként leginkább a középfokú végzettséggel rendelkező álláskeresők száma nőtt, ami szeptember végére már 20,4 ezerre apadt (49,3%). Nagyobb csoportjuk szakmunkásképzőben vagy szakiskolában szerzett szakmai végzettséget (25,4%), a többiek szakközépiskolai vagy szakgimnáziumi (egy részük technikumi) szakképesítéssel rendelkezett (15%), vagy gimnáziumban érettségizett (8,9%). A diplomás álláskeresők száma a hónap végén csaknem 1,6 ezer főt (3,8%) tett ki.

Az álláskereső több mint fele korábbi munkaviszonya vagy szociális rászorultsága címén pénzbeli ellátásra, támogatásra volt jogosult. 2020. szeptember végén közel 8,1 ezer fő (19,4%) álláskeresői ellátásban, 13,9 ezer fő (33,6%) pedig szociális jellegű foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesült. A hó végi zárónapon az álláskereső 47%-a (19,5 ezer fő) egyik jogcímen sem volt jogosult pénzbeli ellátásra.

A szeptember végén nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva 14,6% volt – 2,4 százalékponttal több, mint egy éve -, az országos mutató ennél mérsékeltebb ütemben 6,9%-ra emelkedett. Megyén belül hosszú évek óta a legalacsonyabb arány - szeptemberben 9% ill. 12% körüli – sok éve változatlanul a megyeszékhely térségében és a tiszaujvárosi járásban jellemző, de hosszabb ideje a megyei átlag alatt vagy annak közelében alakul még több járásban is, pl. a sárospataki, a tokaji és a mezőkövesdi járásban.

¹ A hónap 20. napján (ún. statisztikai zárónap) megállapított adatok alapján.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSOPORTOK

2020. szeptember végén a 16 járási hivatal nyilvántartásában összesen 4 531 fő pályakezdő szerepelt, arányuk 10,9%-ot tett ki a nyilvántartott álláskeresők között – sok éve többet, mint országosan (8,6%) -, országosból való részesedésük pedig az összlétszáménál magasabb, 16,3% volt.

A legtöbb pályakezdő álláskeresőt is a legnagyobb népességű járások tartották nyilván. Így a miskolci járási hivatalban közel 900, az ózdi és a kazincbarcikai járásban pedig 500 – 520 főt regisztráltak. A pályakezdő álláskeresők száma az elmúlt havi csökkenést követően szeptemberben ismét emelkedett, hó végi létszámuk 3,3%-kal (144 fővel) haladta meg az előző havit, az egy évvel korábbi pedig 8,5%-kal (355 fővel) múlta felül. Az éves növekedési ütem azonban alig fele az országosnak.

A fiatalok többsége középfokú végzettséggel rendelkezik, arányuk 53,5%-ot tesz ki a pályakezdő álláskeresők között. Köztük a szakmunkásképzőt, szakiskolát végzetek részesedése szeptember végén 14,4% volt, jóval kisebb, mint a középiskolai szakképzettséggel és/vagy érettségivel rendelkezőké (39,1%). Ez utóbbiak többsége szakközépiskolát, szakgimnáziumot, technikumot végzett (25,2%), kisebb csoportjuk gimnáziumban érettségizett (13,9%). A pályakezdők között is sok az alacsony iskolai végzettségű fiatal (42,9%), s köztük is vannak olyanok, akik a 8. osztály előtt abbahagyták a tanulást (287 fő, 6,3%). A pályakezdők diplomás álláskeresők száma és aránya alacsony (155 fő, 3,4%).

A tartósan, egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma a szeptember 20-i zárónapon 12,3 ezer főt tett ki a megyében, 14,6%-kal (1,6 ezer fővel) többet, mint egy éve. Arányuk (29,6%) magasabb, mint országosan (24,5%).

A megyében regisztrált álláskeresők között a legalább 50 éves korosztály (13,2 ezer fő) részesedése 31,9%-ot, a 25 év alatti fiatalok száma 7,2 ezer főt, arányuk 17,5%-ot tett ki. Az előbbi csoport létszáma 21,6%-kal (2,3 ezer fővel) haladta meg az egy évvel korábbi, a fiataloké ennél valamivel kisebb mértékben emelkedett (15,3%-kal, 1 ezer fővel).

Jelentős létszámot képviselnek az álláskeresők között azok, akik sem iskolarendszerű, sem OKJ-s tanfolyami képzés során nem szereztek szakképzettséget. A hónap végén 15,2 ezer személy volt ilyen értelemben szakképzetlen a megyei álláskeresők között, 1,7 ezer fővel (12,5%-kal) több, mint egy éve. Az álláskeresők összes létszámán belüli arányuk 36,6%, nagyobb, mint országosan (31,3%).

BELÉPÉSI FORGALOM

2020. augusztus folyamán² 5,6 ezer álláskeresőt vettek nyilvántartásba megyénk járási hivatalai, az első alkalommal regisztráltak aránya 6,9%-ot (389 főt) tett ki, tehát a túlnyomó többség már volt korábban is regisztrált álláskereső (5,3 ezer fő, 93,1%). A belépők havi létszáma 7,9%-kal (414 fővel) haladta meg az egy évvel korábbi. Az előző hónaphoz képest - összefüggésben néhány közfoglalkoztatási program zárásával, illetve indításával – harmadával nőtt a beáramlás, közel azonosan mind a nem pályakezdők (34,3%-kal, 1,2 ezer fővel), mind a pályakezdők (33,1%-kal, 223 fővel) körében.

MUNKAERŐIGÉNYEK ALAKULÁSA

2020. szeptember folyamán a megyei munkaadók összesen közel 3,6 ezer fő foglalkoztatására alkalmas üres állást jelentettek be a járási hivatalokban. Ezek kisebb része (31,7%, 1,1 ezer) az elsődleges munkaerőpiacon, nagyobb része (68,3%, 2,5 ezer) a közfoglalkoztatási programokban állt rendelkezésre.

A bejelentett összes üres állás 82%-a támogatással jött létre, 18%-a támogatás nélküli állás volt. Támogatással 2,9 ezer fő közvetítését kérték a munkáltatók, közülük 450 fő álláskeresőt bértámogatással elsődleges munkaerőpiaci állás betöltéséhez kerestek, a közfoglalkoztatásban pedig 2,5 ezer főre volt igény. Támogatás nélkül csaknem 650 főre kezdeményeztek munkaerő-közvetítést a megyei elsődleges munkaerőpiac munkaadói.

Az új munkaerő-igények közel felét három járásban – a miskolci (580 állás, 16,6%), a putnoki (560 állás, 16%) és a kazincbarcikai (400 állás, 11,5%) – jelentették be, s viszonylag sok munkahelyre közvetíthettek még az ózdi, valamint a szerencsi járásban is (290, ill. 250 állás, 8,2-7,1%). Az elsődleges munkaerőpiacról érkezett ajánlatok részesedése kiemelkedően nagy, közel 100% volt

² A tárgyhót megelőző hó 21. napjától a tárgyhó 20. napjáig.

tiszaújvárosi, 65-65% a miskolci és a mezőkövesdi járásban. A többi járásban a közfoglalkoztatási programokban kínálták a legtöbb (átmeneti) állást a térség közfoglalkoztatói.

A nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatók által bejelentett összes állás 22,5%-a feldolgozóipari, 19%-a építőipari, 13,5%-a kereskedelmi cégek munkaerőigénye volt, további, egyenként 9, illetve 8%-át, a tudományos és műszaki tevékenységgel, valamint turizmussal-vendéglátással foglalkozó vállalkozások jelentették be. Az elmúlt hónaphoz képest ezeknek a gazdasági ágaknak a munkaerőigénye csökkent a legnagyobb mértékben, 2019 szeptemberéhez viszonyítva pedig a munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó és az építőipari cégek keresletében mutatkozik nagyobb visszaesés.

Az elsődleges munkaerőpiaci állások több mint felére szakképzetlen dolgozók felvételét tervezték a munkáltatók. A szakképzett álláskeresők iránti havi kereslet csaknem 500 állás (45%) betöltésére irányult, egy-egy szakirányban többnyire 1-3 főt kerestek a megyében. A hónap folyamán főként építőmestereket, bolti eladókat, tehergépkocsi-vezetőket (szakménként 40-50 főt) kerestek, s viszonylag sok (10-30) állás betöltéséhez kérték hegesztők, lakatosok, víz-, gáz-, központi fűtés szerelők, festők-mázolók, kőművesek, szakácsok, valamint irodai adminisztrátorok közvetítését.

A közfoglalkoztatás területére kért több mint 2,4 ezer álláskeresőnek jellemzően segéd- vagy betanított munkát kínáltak a közfoglalkoztatók, alig 80 (3,5%) helyre vártak szakképzett álláskeresőt. Ezeknek az igényeknek a nagy többsége, ahogy eddig, gyakorlatilag négy-öt féle szaktudással rendelkező álláskeresőkre irányult: mezőgazdasági gépszerelői, munka- és termelés-szervező, irodai ügyviteli feladatokhoz értő, valamint különféle építési szakmákban, továbbá különféle karbantartó, illetve szociális vagy oktatási asszisztensi területén képzett munkavállalók alkalmazására.

Csoportos létszámleépítések alakulása

2020. szeptemberben egy munkaadó sem jelentett be csoportos létszámcsökkentésre irányuló döntést a megyében. Az időközben bejelentett módosításokkal együtt 2020 január – szeptember között összesen 6 - a kereskedelem, fémmegmunkálás, villamos berendezés gyártása, vagyonkezelés, illetve számítógépes programozás területén működő - foglalkoztató döntött csoportos létszámcsökkentésről a megyében, melyek révén összesen 1458 fő munkavállaló állása kerül(t) megszüntetésre. Az állások többségét telephely bezárása miatt az ózdi, kisebb részét a miskolci és a sátoraljaújhelyi járásban számolják fel.

Munkahelyvédelmi és munkahelybővítő bértámogatások igénybevételének alakulása

Az új típusú koronavírus járvány okozta foglalkoztatási, szociális hátrányok mérséklése érdekében létrehozott, 2020. április, illetve május közepétől igényelhető támogatások közül a pályázati határidő végéig (2020. augusztus 31.) a csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása iránt 620 munkaadó 9 224 munkavállalóját érintően, a kutatás-fejlesztés-innovációs munkakörben foglalkoztatott magasan képzett szakemberek munkájának védelme érdekében 33 vállalkozás 950 főt érintően nyújtott be támogatási kérelmet a megyében. Az esetek többségében a támogatást 3 hónapos időtartamra állapították meg az érintettek számára. Az új munkahelyek létrehozása esetén igénybe vehető, 6 hónapon át biztosított bérköltség támogatásra 2 108 munkaadó nyújtott be kérelmet, ezek révén 4 156 álláskereső foglalkoztatását szolgáló új munkahelyek kialakítására kerülhet sor a megyében.

Miskolc, 2020. október 14.